

HET RESTAURANT VAN DE HERINNERINGEN

YUTA TAKAHASHI

Het RESTAURANT
van de
HERINNERINGEN

WERELDBIBLIOTHEEK

Oorspronkelijke titel *Chibinekotei no Omoideghan: Kuroneko to Hatsukoi Sandwich*. Oorspronkelijke Japanse editie uitgegeven door Kobunsha Co., Ltd., Tokyo. Nederlandse vertaalrechten verleend door Kobunsha Co., Ltd. via The English Agency (Japan) Ltd. en New River Literary Ltd.

© 2020 Yuta Takahashi

© 2024 Nederlandse vertaling Nuanxed / Wereldbibliotheek

Alle rechten voorbehouden

Omslagontwerp Villa Grafica

NUR 302

ISBN 9789028453555

www.wereldbibliotheek.nl

Wereldbibliotheek maakt deel uit van Park Uitgevers

DE RODE KATER EN GESTOOFDE GROENLING

Groenling

Het is een smakelijke, lichte vis van hoge kwaliteit die rondom het hele land kan worden gevangen bij rotskusten en riffen die rijk zijn aan voedsel. Men vindt de vis in zowel zomer als winter langs de kust van de prefectuur Chiba op het schiereiland Boso. De vis kan op de huid worden gebakken of licht gegrild, en kan eventueel worden gekookt in bouillon.

Zeemeeuwen met zwarte staarten vlogen door de lucht. Ze had ze eens gezien in boeken en op televisie, maar dit was de eerste keer dat Kotoko ze in levende lijve zag. Ze werden hier ‘zeekatten’ genoemd en hun roep leek inderdaad op gemiauw. De trieste toon deed haar denken aan zwerfkatten.

Kotoko Niki, die dit jaar twintig werd, was in een kustplaatsje in de regio Uchibo in de prefectuur Chiba. De blauwe lucht en de zee ontmoetten elkaar bij het zandstrand, dat werd geflankeerd door een onverharde weg. Eigenlijk was het meer een smal paadje, bedekt met witte schelpen. Volgens de aan-

wijzingen die ze telefonisch had gekregen, zou aan het einde van dit pad Chibi Neko te vinden zijn. Dat was de naam van het restaurant waarvoor ze gekomen was. Het lag pal aan zee.

Het was nog geen negen uur in de ochtend en het strand lag er verlaten bij. Op weg hiernaartoe was het haar al opgevallen dat ze nauwelijks mensen zag. In tegenstelling tot haar woonplaats Tokio leek dit een rustig stadje.

‘Een kustplaatsje...’ mompelde Kotoko in zichzelf.

Ze staarde even naar de meeuwen en begon toen aan de wandeling over het witte pad. Het geluid van de schelpen onder haar voeten klonk vreselijk luid. Kotoko voelde zich bijna een rustverstoorder.

Het was half oktober, maar de herfst liet op zich wachten. Het weer was nog steeds zomers en de zon scheen fel vanuit een wolkeloze blauwe hemel. Ze was blij dat ze de moeite had genomen een hoed op te zetten. De brede rand bood wat bescherming tegen de zon. De hoed was wit, evenals de jurk die ze droeg. De nette, ietwat ouderwets aandoende kleren stonden goed bij Kotoko’s bleke huid en haar lange zwarte haar.

Net een jongedame uit het Showa-tijdperk.

Zo was ze weleens plagerig genoemd door haar twee jaar oudere broer Yuito. Die herinnering deed haar bijna weer in tranen uitbarsten. Ze was niet verdrietig om die plagerij, maar omdat hij er niet meer was. Drie maanden geleden was hij gestorven. En dat was Kotoko’s schuld.

Op een avond tijdens de zomervakantie van de universiteit was Kotoko eropuit gegaan. Er was een nieuw boek verschenen van een auteur die ze goed vond, dus besloot ze het te gaan kopen bij de grote boekwinkel voor het station. Online boekwinkels waren wel handig, maar als alle echte boekwinkels

failliet gingen, zou ze die toch missen. Daarom nam ze de moeite om zo veel mogelijk in echte winkels te kopen.

Ze riep naar haar ouders wat ze ging doen en ging naar buiten. Het boek waarnaar ze op zoek was, lag in grote stapels voorin in de winkel. Het liep vast goed. Kotoko kocht een exemplaar en liep de winkel uit.

Het was al na zessen, en toen Kotoko in de richting van het station keek, kneep ze vanwege de laagstaande zon haar ogen een beetje dicht. Opeens zag ze haar broer lopen.

‘Hé, Yuito,’ riep ze.

Hij reageerde lauwtjes.

‘Hé, Kotoko.’

Het was weliswaar toeval dat ze elkaar ontmoetten, maar het station en de boekwinkel lagen vlak bij elkaar en bovendien niet ver van hun huis. Als je op tijd thuis wilde zijn voor het avondeten, was dit het moment bij uitstek om die kant op te gaan. Zo bijzonder was hun ontmoeting dus ook weer niet.

‘Ga je naar huis?’

‘Yep.’

Dat was het hele gesprek terwijl ze samen opliepen. Ze wandelden in stilte. Hoewel broer en zus het goed met elkaar konden vinden, praatten ze nooit veel. Ze voelden niet de behoefte stiltes op te vullen met geneuzel over koetjes en kalfjes. Kotoko dacht aan het boek dat ze net had gekocht. Ze popelde om het te gaan lezen en twijfelde er niet aan dat ze daarvoor straks alle tijd zou hebben. Ze dacht geen seconde aan Yuito.

Na een minuut of vijf kwamen ze bij de stoplichten van een kruispunt. Het was er altijd stervensdruk, omdat de weg die naar het station leidde aan de smalle kant was. Ze stonden in

stilte naast elkaar te wachten. Kotoko besteedde geen aandacht aan haar broer.

Het licht sprong op groen en Kotoko begon automatisch te lopen. Halverwege het zebrapad klonk plotseling akelig dichtbij het brullen van een motor. Kotoko draaide haar hoofd met een ruk opzij. Met volle vaart kwam er een auto op haar af.

Hij gaat me aanrijden!

Ze beseftte het gevaar, maar bleef als aan de grond genageld staan. Door de schrik kon ze haar benen niet meer bewegen. Ze sloot haar ogen voor wat zou komen. Maar net dan kreeg ze een enorme duw in haar rug. Als ze was blijven staan, zou ze zeker door de auto zijn geraakt. Maar nu was ze buiten gevaar. Ze beseftte dat iemand haar had weggeduwd.

Ze bevond zich niet meer op de rijbaan, rolde over het trottoir en bezeerde lelijk haar knie en haar elleboog. Maar de auto had haar niet geraakt.

Wat is er gebeurd?

Had ze het maar nooit gezien. Maar nadat ze overeind was gekrabbeld, draaide Kotoko zich om. Achteraf had ze liever haar ogen dichtgehouden dan dit beeld te moeten zien.

Het was Yuito die haar een zet had gegeven en zo Kotoko's leven redde. Yuito had net als zij op het punt gestaan overreden te worden en had Kotoko met al zijn kracht vooruitgeduwd.

'Waarom...?' vroeg ze zachtjes, met een stem die niemand hoorde.

Kotoko overleefde het, maar Yuito niet. In het spoor van de auto lagen overal mensen verspreid, als marionetten waarvan de touwtjes waren doorgeknipt. Ze lagen soms in een onnatuurlijk gedraaide houding en bewogen niet meer.

Er klonk een claxon en iemand krijste. Verschillende mensen begonnen te roepen.

‘Bel een ambulance!’

‘Bel de politie!’

‘Hé, ben je in orde?’

Die laatste vraag was aan Kotoko gericht, maar ze gaf geen antwoord. Ze kon niet helder nadenken, laat staan praten. Met stomheid geslagen keek ze naar het bewegingloze lichaam van haar broer. Uiteindelijk mompelde ze ‘Yuito’.

Ambulance- en politiesirenes loeiden. Tegen de tijd dat de ambulance arriveerde, was haar broer dood.

Kotoko liep over het schelpenpad. De tranen bleven maar over haar wangen stromen en vertroebelden haar blik.

Sinds haar broer was gestorven moest ze elke dag huilen, maar nu wilde ze dat niet. Ze was bijna bij het restaurant en het zou gênant zijn als ze daar binnenkwam met een opgezwollen rood gezicht van het huilen.

Ze bleef staan en sloeg haar ogen op naar de hemel, in een poging haar tranen te bedwingen. De lucht was eindeloos blauw en ze had het gevoel dat ze ernaartoe werd gezogen door er alleen maar naar te kijken.

Ze bedaarde een beetje en keek op haar horloge. Het was al bijna de tijd van haar reservering. Ze moest zich haasten. Ze vond haar zelfbeheersing terug en zette de pas erin. Plotseling stak er een zeebries op. Vanwege het zachte weer werd ze er een beetje door overrompeld. Een windvlaag wervelde over het strand en blies haar hoed af.

‘Wat nu weer...’ zei ze hardop.

De witte hoed vloog hoog door de lucht. Ze moest erach-

teraan of hem laten gaan, een andere keuze was er niet. Maar ze was dol op die hoed. Opgeven was dus geen optie.

Kotoko was niet bepaald een hardloper, maar ze deed haar uiterste best om het hoofddekseel in te halen. Opeens schoot de schaduw van een man langs haar heen.

Hij probeert mijn hoed te pakken, dacht ze.

Ze wist geen woord uit te brengen. De gedaante leek van achteren namelijk sprekend op haar overleden broer. De man was lang, slank en gespierd. Zijn lange haar oogde ook vertrouwd.

‘Yuito,’ fluisterde ze, maar hij hoorde haar niet.

Hij keek althans niet om, terwijl hij hoog in de lucht sprong en naar de hoed graaide. Zijn silhouet tekende zich schitterend af tegen de felle zon. Hij leek wel wat op een engel. Heel even dacht ze dat haar broer was teruggekeerd uit de dood.

Een wonder!

Ze wilde haar broer graag nog eens zien en had de hele dag aan hem gedacht. Dat had haar ook hierheen gebracht. Kotoko was hier juist naartoe gekomen op zoek naar een wonder. Als dat nu echt plaatsvond, had ze niet gelukkiger kunnen zijn.

Maar wonderen bestaan niet. De man kreeg haar hoed te pakken net voordat die de zee in vloog, en landde veilig met beide benen op het strand. Eindelijk draaide hij zich om. Zijn gezicht was nu duidelijk te zien.

Hij leek, net als haar broer, begin twintig. Hij maakte een indruk die het best viel te omschrijven als die van een jongen, niet van een man. Haar broer had een mannelijker uiterlijk gehad en was altijd zongebruind geweest. Maar deze jongeman had een zachtaardiger gezicht. Hij had een bleke huid en droeg een bril met een dun montuur.

Is dat niet een montuur voor vrouwen? dacht ze.

Maar het paste goed bij zijn neutrale gezicht. Hij zag eruit als de hoofdpersoon in een stripverhaal voor jonge meiden. Het gezicht van de vriendelijke held die het hart van de heldin steelt.

De vriendelijke held kwam naar Kotoko toe en reikte haar de hoed aan.

‘Alstublieft.’

Hij zag er niet alleen goed uit, maar had ook een vriendelijke stem. Die klonk haar trouwens bekend in de oren, maar ze nam niet de tijd om de stem thuis te brengen. Ze zou de eigenaar ervan eerst moeten bedanken. Hij had immers de hoed, die Kotoko zo dierbaar was, aan de gretige golven ontrukkt.

‘Dank u wel.’

Kotoko nam de hoed aan en boog haastig haar hoofd. Hij had zoveel moeite voor haar gedaan, maar ze kon alleen maar aan haar broer denken.

Waar is die jongen zo plotseling vandaan gekomen?

Ze had toch zeker gezien dat er niemand op het strand was. Terwijl ze zich dat stond af te vragen, zei de jongeman iets wat haar nog meer verbaasde.

‘U bent Kotoko Niki, nietwaar?’

Hij kent mijn naam! En we hebben elkaar nog nooit ontmoet!

‘Ja,’ stamelde ze en ze knikte. ‘Ja, dat ben ik. En wie bent u?’

Kotoko was altijd zeer beleefd, maar de jongeman was nog beleefder. Hij maakte een diepe buiging vanuit zijn middel en stelde zich voor.

‘Ik ben Kai Fukuchi. Dank u voor uw reservering vandaag bij restaurant Chibi Neko.’

De jongeman met het vrouwelijke brilmontuur werkte dus bij het restaurant waar ze naar op weg was. Nu begreep ze waarom zijn stem zo bekend klonk. Hij had de telefoon opgenomen toen ze reserveerde.

Na de begrafenis van haar broer leek het alsof het licht uit Kotoko's huis was verdwenen. Niemand sprak nog een woord.

Haar vader werkte bij een kleine lokale bank en haar moeder werkte parttime in een supermarkt. Het waren allebei rustige, zachtaardige mensen. Als er vriendinnetjes langskwamen, zeiden ze altijd dat haar ouders zo kalm en aardig waren. Dat klopte ook. Ze verhieven nooit hun stem.

Haar vader was erg trots op zijn zoon. Yuito haalde hoge cijfers op school en was ook goed in sport. In zijn brugklasjaar werd hij verkozen tot voorzitter van de scholierenraad. Als vanzelfsprekend stroomde hij door naar de beste middelbare school in de regio en werd hij toegelaten tot de rechtenfaculteit van een prestigieuze universiteit, die bekend stond om zijn strenge toelatingseisen. Hij leek zijn leven perfect op orde te hebben.

Kotoko dacht dat hij na de universiteit wel officier van justitie of advocaat zou worden, maar die voorspelling kwam niet uit. Hij studeerde nog geen jaar toen hij te kennen gaf dat hij wilde stoppen met zijn studie.

Kotoko was verrast geweest, maar haar ouders nog meer.

'Wat, stoppen met studeren? Hoe bedoel je? Wat ga je dan doen?'

Hij kreeg een spervuur aan vragen over zich heen. Hun gezichten liepen rood aan en hun afkeurende toon sprak boekdelen. Yuito keek zijn ouders recht in de ogen.

'Ik wil het theater in.'

Toen hij werd toegelaten tot de universiteit, was hij ook bij een klein toneelgezelschap gegaan. Kotoko wist dat hij dat serieus nam, maar het was nooit bij haar opgekomen dat hij daarvoor de universiteit zou opgeven.

‘Kun je dat niet gewoon blijven doen náást je studie?’

Dat was geen onredelijke vraag. Er bestonden geen ouders die zonder slag of stoot zouden toestaan dat hun kind een prestigieuze universiteit verliet waarvoor ze zo hard gewerkt hadden.

‘Ik wil het er niet bij doen, ik wil er vol voor gáán,’ had Yuito geantwoord.

Maar natuurlijk waren zijn ouders niet te overtuigen geweest.

‘Er vol voor gaan? Wil je acteur worden of zo?’

Ook dat was geen onredelijke vraag.

‘Ik wórd acteur,’ antwoordde Yuito vastberaden met een onwrikbaar zelfvertrouwen. Je kon aan zijn gezicht zien dat zijn besluit vaststond. Kotoko had geen statistieken paraat, maar het was algemeen bekend dat slechts een handjevol acteurs echt doorbrak. Het was verstandiger om door te gaan met zijn studie, een baan in de rechten te vinden en een stabiel bestaan op te bouwen. Maar haar broer gaf niet op.

‘Ik weet dat het een harde wereld is. Maar ik moet het proberen,’ had hij met grote stelligheid gezegd.

Hij zag waarschijnlijk een duidelijk pad voor zich liggen.

‘Je leeft maar één keer en ik wil nergens spijt van hebben,’ zei hij vastberaden. ‘Ik zal jullie binnen drie jaar laten zien dat ik het kan. Ik zal in een televisiedrama spelen. En als het me niet lukt als acteur, dan schrijf ik me in bij een staatsuniversiteit en word ik ambtenaar of zo.’

Na die argumenten gaven hun ouders zich gewonnen. Ze begrepen dat het zinloos was om Yuito iets te verbieden, en legden zich er bij voorbaat al half bij neer dat hij ambtenaar zou worden. En als ze heel eerlijk was, moest Kotoko toegeven dat ze hetzelfde dacht. Het had een onmogelijke droom geleken om succes te boeken in het theater en dan tv-acteur te worden. Maar in minder dan drie jaar slaagde Yuito daarin.

Het jaar waarin Kotoko zelf werd toegelaten tot de universiteit werd haar broer gekozen om de hoofdrol te spelen in een toneelstuk. En het jaar daarop wist hij door de auditie voor een tv-drama te komen en kreeg hij de rol van beste vriend van de hoofdpersoon. Hij verscheen in weekbladen als 'veelbelovende acteur om in de gaten te houden' en hoewel de opnamen voor de dramaserie nog niet eens waren begonnen, was hij soms al op tv te zien.

'Dat is een hele prestatie, jongen!'

Met die woorden keurde hun vader Yuito's keuze alsnog goed. Hun moeder knipte elk artikel uit waarin Yuito werd genoemd. Ze keken allebei uit naar de eerste aflevering. Kotoko maakte haar broer eveneens duidelijk hoe trots ze was.

'Grote broer, je bent geweldig.'

Kotoko wist hoeveel moeite Yuito er voor had gedaan. Hij was met zijn studie gestopt en werkte keihard om zijn droom te verwezenlijken. Hij had misschien talent, maar hij werkte bovendien harder dan wie ook. Ze had hem vaak bezig gezien als hij in een park in de buurt stemoefeningen deed.

'Je leeft maar één keer en ik wil nergens spijt van hebben,' was zijn lijfspreuk, maar toch kon Kotoko wel iets bedenken waar hij spijt van moest hebben gehad: hij stierf voordat hij zijn dromen kon waarmaken.

Het leven ging door, ook toen haar broer er niet meer was. Het gezin van vier werd een gezin van drie. Een leven was verloren gegaan om Kotoko te beschermen. Als haar broer haar toen niet gered had, zou Kotoko zeker de dood hebben gevonden bij het ongeluk.

Maar dan had Yuito tenminste nog geleefd!

Ze wenste dat hij niet zijn leven had gegeven om haar te redden. Zo voelde ze dat echt. Niet dat Kotoko per se dood wilde, maar ze zat niet te wachten op een leven in plááts van dat van haar broer.

Yuito had talent. Nadat ze was gaan kijken bij zijn toneelgroep wist ze maar al te goed dat hij veel fans had. Kotoko was ook geïnteresseerd in theater en had een paar repetities bezocht. Meneer Kumagai, de leider van het ensemble, had haar zelfs gevraagd om er ook bij te komen. Het kleine gezelschap had altijd een tekort aan acteurs en op dat moment was er niemand om de rol van voorbijganger te spelen.

Na haar tweede optreden zei Kumagai tegen haar: ‘Kotoko, jij hebt de juiste kwaliteiten.’

Kumagai betekent Berenvallei en hij was inderdaad een grote kerel die veel weg had van een beer. Hij had een baard en zag eruit alsof hij in de veertig of vijftig was, terwijl hij in werkelijkheid nog geen tien jaar scheelde met haar broer. Hij was ook de man die het toneelgezelschap opgericht had en het acteertalent van haar broer had onderkend.

Hij had een stoere kop, waarvoor kwajongens op straat zeker opzij zouden gaan, maar zijn ogen waren vriendelijk en zijn glimlach was allercharmantst. Dat de verlegen Kotoko op het podium terecht kwam, was te danken aan Kumagai. Hij bezat een magnetische aantrekkingskracht.

Ik kan niet geloven dat ik aanleg heb, dacht Kotoko.

Ze speelde enkel de rol van passant en had niet eens tekst. Kotoko dacht dat hij haar in de maling nam, maar meneer Kumagai meende het.

‘De uitstraling van Kotoko fleurt het podium op. Alleen al hoe ze beweegt, is geweldig.’

Het was de eerste keer in haar leven dat Kotoko zo’n compliment kreeg. Ze was altijd een verlegen kind geweest, weggekropen in een hoekje van de klas. Totaal anders dan Yuito, haar populaire broer. Iedereen die Kotoko kende, wist dat. Toch kon Kotoko Kumagai’s lovende woorden nauwelijks geloven.

‘Qua aanwezigheid op het toneel ben je beter dan Yuito.’

Dat kon niet anders dan een grap zijn, maar hij zei het met een bloedserius gezicht. Bovendien vielen sommigen in het theatergezelschap hem bij.

‘Dat denk ik ook,’ knikte Yuito, die stil had zitten luisteren. ‘Ik speelde de hoofdrol, maar alle ogen waren op Kotoko gericht.’

‘Omdat ik zo beroerd acteerde, zeker?’

‘Nee, omdat ze allemaal betoverd waren door jouw charisma. Zelfs in de rol van voorbijganger kun je de harten van het publiek voor je winnen, snap je? Dat heet talent.’

‘Doe niet zo raar,’ lachte Kotoko, waarna Yuito veelbetekend zijn schouders ophaalde.

Ze houden me voor de gek, dacht Kotoko.

Maar net toen ze nog meer wilde zeggen, kwam meneer Kumagai ertussen.

‘Wil je proberen te acteren? Ik denk dat je Yuito kunt overtreffen.’

‘Dat... is onmogelijk,’ zei ze in een poging er onderuit te komen. Kotoko hield van toneel, maar ze dacht niet dat ze het talent of de vastberadenheid had om het serieus te proberen. Een klein bijrolletje was genoeg. Een voorbijganger zonder dialoog paste uitstekend bij haar. Ze was eigenlijk alleen voor haar broer gekomen.

Nadat Yuito was overleden, ging ze er niet meer heen. Kotoko besloot eveneens een pauze in te lassen in haar studie. Ze had nergens meer zin in en wilde ook nergens naartoe. Ze zat alleen maar op haar kamer. De enige geldige reden die ze nog zag om naar buiten te gaan, was om het graf van Yuito te bezoeken. Het waren de woorden van Kumagai die Kotoko naar dit kustplaatsje hadden geleid.

Niet alleen als leider van het toneelgezelschap had Kumagai dicht bij haar broer gestaan, ook privé had hij veel contact met hem gehad. Op vrije dagen gingen ze vaak samen vissen en maakten ze toertochtjes op hun motor.

Op een dag ging Kotoko naar de begraafplaats, waar ze voor het eerst sinds tijden Kumagai terugzag. Hij stond voor Yuito's graf te bidden.

Ze wilde hem niet storen, maar het zou ook vreemd zijn om nu om te keren. Daar had ze trouwens de moed niet voor. Toen Kotoko naderbij kwam, herkende hij haar.

‘Lang niet gezien.’

‘Bedankt dat u naar de begrafenis bent gekomen,’ zei ze met een afstandelijke glimlach.

Met dit soort beleefde clichés probeerde Kotoko meestal een gesprek te vermijden, maar Kumagai liet haar niet zo makkelijk gaan.

‘Eet je wel goed?’

Waarschijnlijk vroeg hij dat omdat haar wangen wat ingevallen waren. Ze had al tijden geen eetlust meer. Kotoko dwong zichzelf te eten om niet flauw te vallen, maar er waren dagen dat ze niets at als ze niet oppaste. Ook vandaag had ze de hele dag nog niets gegeten, maar daar wilde ze niet over praten. Dat zou niks veranderen.

‘Ja, hoor,’ loog Kotoko.

Kumagai, die heus wel doorhad dat het een leugen was, zei niets en keek haar bezorgd aan. Om aan die blik te ontsnappen, wendde ze zich naar het familiegraf met daarop hun achternaam, Niki. Die was alleen nog leesbaar omdat haar ouders het graf goed onderhielden. De grafsteen was schoon. Het familiegraf was oud, omdat het al lang geleden door hun voorouders was ingericht, maar er was geen spatje vuil te bekennen.

Kotoko dacht aan haar ouders. Misschien boenden ze het graf huilend, haar vader rouwend om zijn zoon op wie hij zo trots was geweest.

‘Had ik hier niet moeten liggen?’ vroeg ze hardop aan de grafsteen.

Het deed haar ondraaglijk veel pijn dat zij degene was die het had overleefd. Haar ogen werden vochtig en er welden tranen op. Terwijl ze probeerde niet te huilen, hoorde ze Kumagai opeens een vraag stellen.

‘Ken je het restaurant Chibi Neko?’ vroeg hij abrupt.

Ze was zo verbaasd dat de dreigende huilbui overtrok.

‘Restaurant?’

Gaat Kumagai het hier nu met me hebben over een plek om lekker te eten?

‘Ja, meer een café dan een restaurant. Het is een eethuisje

aan zee waar ze op bestelling maaltijden serveren. Het is in de buurt van Uchibo in Chiba. Heb je er ooit van gehoord?’

Die naam zei haar niets. Ze kwam bijna nooit in Chiba. Zelfs toen haar broer nog leefde, was ze er hooguit één of twee keer per jaar geweest. En dan alleen om er naar Disneyland te gaan of zo. Ze kon zich niet herinneren dat ze er ooit in een restaurant was geweest.

Ze schudde van nee, waarop Kumagai begon te vertellen.

‘Ik ben er een paar keer geweest toen ik met Yuito ging vissen. Het is een kleine zaak, gerund door een mooie dame van in de vijftig.’

Hij was even in gedachten verzonken, maar ging toen verder.

‘Ze maken daar herinneringsgerechten.’

Kotoko had nog nooit van het woord gehoord, maar het klonk gek genoeg vertrouwd. Terwijl ze erover nadacht, legde Kumagai het uit.

‘Dat wil zeggen, *kagezen*.’

Dat woord kende Kotoko dan weer wel. *Kagezen* is een maaltijd die mensen klaarzetten voor iemand die al heel lang weg is, als een soort offer om diens veiligheid af te smeken. Of het is een maaltijd die wordt geserveerd bij de herdenking van iemand die overleden is. Naar dat laatste leek meneer Kumagai te verwijzen. Ook bij de begrafenis van haar broer was zo’n maaltijd bereid, voor bij de receptie erna.

‘Als je een herinneringsgerecht eet bij Chibi Neko, dan kun je de stem van je dierbare horen. Het roept herinneringen op.’

‘Je dierbare horen...’ herhaalde Kotoko afwezig.

Ze kon haar aandacht maar moeilijk bij wat haar werd verteld houden. Ze begreep niet goed waar Kumagai heen wilde.

‘Ik bedoel een dierbare die overleden is.’

‘Wat?’

‘Als je er een herinneringsgerecht eet, kun je stemmen van overledenen horen. Soms verschijnen ze zelfs voor je ogen.’

De overledenen verschijnen voor je ogen?

‘Snap je wat ik bedoel?’ vroeg Kumagai, maar Kotoko schudde haar hoofd. Hoe kon ze het ook begrijpen?

‘Als je naar Chibi Neko gaat, kun je mogelijk met Yuito praten. Dat bedoel ik.’

Kotoko begreep wat hij zei, maar hem geloven was een ander verhaal. Ze vatte het op als een misplaatste grap.

Maar Kumagai’s gezicht oogde serieus. Het was niet het gezicht van iemand die tegen je stond te liegen. Bovendien was Kumagai de mentor van Yuito in het theater en waren ze erg close geweest. Op de begrafenis had hij meer tranen gelaten dan wie ook.

Hij gelooft echt wat hij zegt, voelde ze.

Wat Kumagai zei leek onmogelijk, maar ze geloofde hem. Ze kón niet anders dan hem geloven. Toch stelde Kotoko hem een vraag, gewoon om zeker te weten of ze hem goed begreep.

‘Kan ik echt mijn broer weer zien?’

‘Ik weet het niet zeker. Ik heb het van horen zeggen.’

Het verhaal van Kumagai was gebaseerd op een gerucht, maar voor Kotoko was dat meer dan genoeg. Ze was haast vergeten waarvoor ze op de begraafplaats was.

‘Kunt u me meer vertellen over dat eethuis?’

‘Restaurant Chibi Neko,’ klonk een jongemannenstem, toen ze het nummer belde dat Kumagai haar gegeven had. Al wist ze het toen nog niet, het was de stem van Kai.